

„Als bioloog kijk ik met een academisch oog naar bloemen en insecten, als schilder geniet ik ervan om de kleuren en de vormen tot in de details vast te leggen.“

Janneke Brinkman is deze zomer even kasteelvrouw. Dat wil zeggen: haar kunst woont tijdelijk in een monumentaal kasteel in het Limburgse Arcen. Waar de zeggingskracht van haar botanische schilderwerk binnen naadloos over lijkt te gaan in de kleurenpracht van de kasteeltuin buiten. „Alsof ik alles voor deze plek heb gemaakt.“

TEKST JAN VRIEND
FOTO'S PETRA LENSSEN
EN HIELCO KUIPERS

Ze is gast bij iedereen die haar serviesgoed op tafel zet. Ze rolt in de brievenbus bij iedereen die haar postpapier ontvangt. En ze is in de slaapkamer bij iedereen die ontwaakt onder een dekbed met haar werk. Want de afbeeldingen van het schilderwerk van Janneke Brinkman-Salentijn (1948) zie je overal terug.

Nu zijn de originele versies van haar aquarellen te zien bij een tentoonstelling in het kasteel bij het Limburgse Arcen. Een plek waar haar werk geweldig tot zijn recht komt, vindt ze zelf. „Omdat het kasteel is omringd door tuinen vol bloemen is er een natuurlijke overgang van de wereld buiten naar mijn schilderijen binnen.“

Op bezoek in het kasteel uit de zeventiende eeuw. Eerst ga je over de brug over de slotgracht, dan sta je binnen in de statige hal. In alles herken de barokke stijl van eeuwen geleden: sierlijke lijnen, hoge plafonds. Alle kamers zijn ingericht met antieke meubelen die je het idee geven dat je zó in de wereld van toen stapt. In de ontvangstaal heten de klanken van een pianola je wel-

kom, de gedekte tafels nodigen je uit om aan te schuiven. Hier dronken deftige dames bij een handwerkje hun thee, hier rookten kasteelheren hun sigaren na de jacht.

HET LIEFSTE BUITEN

Dan de trap op. Boven vertelt Janneke Brinkman haar verhaal, tussen 150 ingelijste creaties van haar hand. Zeg maar gerust dat ze in elke kamer een beetje woont, deze zomer. Althans: haar werk. „Ik groeide op in de Noord-oostpolder waar ik het liefste buiten speelde. Mijn belangstelling voor de natuur stimuleerde me om biologie te studeren. Als student vond ik het leuk om de planten en dieren die we behandelden heel precies na te tekenen, maar het kwam niet in me op dat ik daar ooit mijn werk van zou maken.“

Na haar studie werd ze biologiedocent aan een middelbare school in Amsterdam, waar ze inmiddels ook Elco Brinkman had ontmoet. Hij koos voor een loopbaan in de politiek en werd als 34-jarige minister voor het CDA.

Ze verhuisden naar Leiden, waar ze les nam bij de

Ingelijst in een kasteel

schildersacademie Ars Aemula Naturae. Ze specialiseerde zich in aquarellen van bloemen en planten, die door haar creatieve kijk op compositie haar eigen stempel kregen. „Ik kreeg goede reacties op mijn werk, wat me stimuleerde om me te specialiseren in botanisch aquarellen. Ik zag het als een logisch verlengstuk van mijn werk als biologiedocent, want in beide rollen geef ik de schoonheid en het kwetsbare van de natuur door.“

„Wat me vooral aanspreekt in dit werk is de mix van wetenschap en kunst. Als bioloog kijk ik met een academisch oog naar bloemen en insecten, als schilder geniet ik ervan om de kleuren en de vormen tot in de details vast te leggen.“

De aandacht voor haar werk kwam ineens in een stroomversnelling toen ze

werd uitgenodigd om werk in te sturen voor een expositie in Den Haag. Daar zag een uitgever bloemen die ze had geschilderd. „Hij vroeg me of ik meer in die stijl kon maken, voor een kalender.“

BEVLOGEN

Ze sloot zich aan bij een groep van botanische kunstenaars. Samen volgden ze lessen van specialisten in onder meer Engeland, Italië en Oostenrijk. „Bij die cursussen maakte ik kennis met bevlogen docenten die me vertrouwd maakten met techniek en materiaal. Maar ik leerde ook veel van medecursisten, want bij iedere les inspireer je elkaar.“

Kenneren prezen haar precisie, haar oog voor kleur en detail. Na het succes van de kalenders volgde een vliegwieleffect: er kwamen verzoeken om aquarellen te leveren voor

Pauw in de Kasteeltuinen (boven) en het interieur van het kasteel.

postpapier, serviesgoed en bedtextiel. Waarom haar impressies uit de natuur zo populair werden? „Juist in deze tijd waarin alles lijkt te draaien om haast en snelheid, zoekt de mens rust in de harmonie van bloemen en planten. De kracht van de natuur leert je relativeren. De biologie heeft haar eigen wetten, die je vertellen dat je als mens niet alles in de hand hebt. En dat je de tijd moet nemen voor dingen die belangrijk zijn. Het dwingt je om te beseffen dat je je eigen rol niet moet overschatten.“

EEN VORM VAN MEDITEREN

In die beginjaren was de slaapkamer van hun Leidse nieuwbouwhuis haar atelier. „Als Elco thuiskwam van vergaderingen in politiek Den Haag, moest hij soms over mijn schilderijen heen stappen om in bed te komen.“

Inmiddels wonen ze al ruim twintig jaar in hun monumentale pand 'Botania' bij een plantsoen in het hart van Leiden. Daar heeft ze haar eigen atelier, waar ze haar kleurenpracht aan wit papier toevertrouwt. „Voor mijn bijdragen aan kalenders en agenda's zoek ik elke maand

